

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychologia osobowości

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	-
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny / praktyczny
Rok / Semestr:	2/3
Osoba koordynująca przedmiot:	dr hab. Artur Ziółkowski, prof. CH
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wprowadzenie do psychologii z historią myśli psychologicznej, umiejętność analizy tekstu popularnonaukowego na poziomie szkoły średniej.
Cel zajęć:	Celem zajęć jest nabycie wiedzy na temat mechanizmów psychologicznych w zakresie psychologii osobowości, zapoznanie studentów z głównymi orientacjami teoretycznymi, ich krytyczną oceną, a także odniesieniami do badań współczesnej psychologii, rozwinięcie umiejętności analizowania i krytycznej oceny złożonych sytuacji społecznych oraz umiejętności integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii osobowości oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/ konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	40	40						4	6	90	6
Studia niestacjonarne	30	30						4	6	70	6

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład podający (z prezentacją multimedialną)</u> Wykład problemowy <u>Wykład konwersatoryjny</u> <u>Dyskusja dydaktyczna</u> Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych Metoda przypadków Metoda sytuacyjna Metoda inscenizacji Metoda projektów Gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne) Demonstracja/ pokaz

	Analiza źródeł Praca w grupie Debata <u>Inne: grupy zadaniowe</u>
--	--

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o przedmiocie zainteresowania psychologii oraz o relacji psychologii wobec innych nauk społecznych, humanistycznych, przyrodniczych i medycznych, a w szczególności wobec filozofii, antropologii, socjologii, pedagogiki, medycyny i nauk o zdrowiu, zorientowaną na praktyczne zastosowanie.	K_W01
P_W02	Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie teorii osobowości. Zna założenia teorii osobowości oraz różnice między nimi i ich praktyczne zastosowanie	K_W05
P_W03	Student posiada pogłębioną wiedzę o człowieku jako twórcy i odbiorcy kultury, różnicach kulturowych i religijnych oraz ich związku z systemami wartości.	K_W21
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi przedstawić genezę pojęć i paradygmatów psychologicznych, odnosząc ją do historii psychologii i innych nauk. Potrafi przedstawić historyczne koncepcje psychologiczne i ich kontekst społeczno-kulturowy oraz odnieść je do obecnego stanu wiedzy.	K_U03
P_U02	Student potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U03	Student potrafi interpretować zachowania w kategoriach społecznych oraz wykorzystywać wiedzę z różnych działów psychologii do interpretacji zjawisk społecznych i kulturowych. Potrafi proponować rozwiązania problemów z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej, prognozować przebieg ich rozwiązywania i przewidywać skutki planowanych działań zgodnie z praktyką zawodową.	K_U16
P_U04	Potrafi wykorzystywać teorię osobowości do kierowania pracą w zespole.	K_U23
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do podjęcia praktyki psychologicznej zachowując się profesjonalnie, z szacunkiem do klientów, uwzględniając ich zmieniające się potrzeby, kierując się dobrem klienta oraz zasadami etyki zawodowej. Jest gotów do działania na rzecz przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K01
P_K02	Student jest gotów do uznawania znaczenie nauk psychologicznych i pedagogicznych w działalności zawodowej dla rozwoju jednostki i więzi społecznych.	K_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład i ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Osobowość jako przedmiot zainteresowania psychologii. Struktura i funkcje teorii osobowości występujących w wiedzy potocznej i naukowej. Różne zakresy pojęcia osobowości. Teorie struktury, rozwoju i funkcjonowania osobowości.	P_W01 P_W02

W2	Badanie osobowości. Podejście ilościowe i jakościowe w badaniach nad osobowością. Wybrane narzędzia badania osobowości.	P_W03
W3	Osobowość w ujęciu psychodynamicznym: koncepcja Zygmunta Freuda. Topograficzne, strukturalne i dynamiczne rozumienie osobowości. Stadia rozwoju psychoseksualnego i struktura osobowości.	
W4	Osobowość w ujęciu teorii ego (Hainz Hartmann, Jack Block) i relacji z obiektem (koncepcja Melanie Klein, Heinza Kohuta, Otto Kernberga).	
W5	Osobowość w ujęciu psychologii analitycznej Carla Junga. Teorie psychospołeczne: Alfred Adler, Erich Fromm, Karen Horney, Harry Sullivan, Erik Erikson. Osobowość w koncepcji Karen Horney.	
W6	Klasyczna teoria cech Gordona Allporta. Personologia Henry'ego Murray'a.	
W7	Czynnikowo- analityczna teoria cech Raymonda Cattella.	
W8	Trójczynnikowa teoria PEN Eysencka. Znaczenie kategorii temperament w opisie osobowości w podejściu czynnikowym.	
W9	Pięcioczynnikowe modele osobowości oraz badania leksykalne nad „wielką piątką”. PMO w ujęciu Paula Costa'y i Roberta McCrae'a.	
W10	Osobowość jako system przetwarzania i organizowania informacji – podejście poznawcze i behawiorystyczne (John Dollard i Neal Miller, George Kelly).	
W11	Osobowość a teoria uczenia się i teoria społeczno – poznawcza (Burrhus Skinner, Albert Bandura, Walter Mischel, Julian Rotter).	
W12	Fenomenologiczne i humanistyczne koncepcje osobowości. Istota przełomu humanistycznego dla rozumienia dynamiki rozwoju osobowości. Koncepcja osobowości Abrahama Maslowa i Carla Rogersa.	
W13	Struktura osobowości w ujęciu Erica Berne'a – zarys analizy transakcyjnej.	
W14	Współczesne koncepcje Ja – na styku psychologii osobowości i psychologii społecznej ja na poziomie indywidualnym i społecznym. Struktura Ja – poznawcze, wartościujące i wykonawcze.	
W15	Tożsamość indywidualna (James Marcia). Tożsamość narracyjna (Hubert Hermans, Dan McAdams, Małgorzata Puchalska- Wasyl).	
W16	Logoterapia Victora Frankla. Trójwymensjonalny model egzystencji człowieka. Wymiar noetyczny (dążenie do sensu).	
W17	Wybrane polskie koncepcje osobowości (teoria dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego, koncepcja transgresyjna człowieka Józefa Kozielskiego, koncepcja osobowości jako systemu tworzącego i realizującego plany Tadeusza Mądrzyckiego).	
W18	Wpływ biologii (perspektywa ewolucyjna, genetyka i epigenetyka, neuronauka) i kultury na osobowość (Shinobu Kitayama i Geert Hofstede).	
W18	Nowe kierunki badań nad osobowością. CPA.	

Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Osobowość jako przedmiot zainteresowania psychologii. Zadania praktyczne: analiza struktury, funkcjonowania i rozwoju osobowości, praca z tekstem	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_K01 P_K02
T2	Podejście psychodynamiczne. Zadania praktyczne: studia przypadków, zastosowanie najważniejszych pojęć, mechanizmów funkcjonowania osobowości w praktyce psychologicznej	
T3	Podejście behawiorystyczne. Zadania praktyczne: studia przypadków, zastosowanie najważniejszych pojęć, mechanizmów funkcjonowania osobowości w praktyce psychologicznej	
T4	Podejście poznawcze. Zadania praktyczne: studia przypadków, zastosowanie najważniejszych pojęć, mechanizmów funkcjonowania osobowości w praktyce psychologicznej. Praktyczny trening dowolnego sposobu zmiany przekonań patogenicznych w pracy z klientem.	
T5	Podejście poznawcze. Zadania praktyczne: studia przypadków, zastosowanie najważniejszych pojęć, mechanizmów funkcjonowania osobowości w praktyce psychologicznej. Praktyczny trening dowolnego sposobu pracy z ja realnym i idealnym. Analiza zaspokajanych potrzeb klienta.	
T6	Podejście humanistyczne Zadania praktyczne: studia przypadków, zastosowanie najważniejszych testów (inwentarzy) osobowości w praktyce psychologicznej. Praktyczny trening zaplanowania, przeprowadzenia i interpretacji diagnozy osobowości z pomocą wybranego testu psychologicznego.	
T7	Podejście narracyjne Zadania praktyczne: studia przypadków, zastosowanie koncepcji narracyjnej w praktyce psychologicznej.	
T8	Koncepcja Ja i jej zastosowanie w praktyce pracy psychologa. Zadania praktyczne: studia przypadków	
T9	Wybrane polskie koncepcje osobowości i ich praktyczne zastosowanie Zadania praktyczne: debata	
T10	Wpływ biologii i kultury na osobowość Zadanie praktyczne: praca z tekstem i wnioski dla praktyki.	
T11	Nowe kierunki badań nad osobowością. CPA. Zadanie praktyczne: szanse i zagrożenia nurtu badań CPA.	
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład	Egzamin ustny lub pisemny	Wiedza
Ćwiczenia	Zadania praktyczne (praca indywidualna i grupowa) do zagadnień wykładowych. Praca z tekstami naukowym. Analiza i praktyczne	umiejętności, kompetencje

	zastosowanie koncepcji osobowości w działalności praktycznej. Wykorzystanie wybranych inwentarzy osobowości w diagnozie potencjału czy problemów klienta. Debata. Studia przypadków.	społeczne	
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe			
Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z egzaminu, projektu oraz prezentacji tematu.			
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA			
bardzo dobry (5.0) – 91 -100 % dobry plus (4.5) – 81 -90 % dobry (4.0) – 71 – 80 % dostateczny plus (3.5) – 61 – 70 % dostateczny (3.0) – 51 – 60 % niedostateczny (2.0) – poniżej 50 %			
VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS			
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	90	70	
W tym			
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	80	60	
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	4	4	
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6	
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne, samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	60	80	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150 h = 6 ECTS	150 h = 6 ECTS	
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE			
Literatura podstawowa przedmiotu: Cervone, D., Pervin, L. A. (2018). <i>Osobowość. Teoria i badania</i> . Kraków: Wydawnictwo UJ. Gasiul, H. (2020). <i>Psychologia osobowości. Nurty, teorie, koncepcje</i> . Warszawa: Difin. Hall, C. S., Lindzey, G. i Campbell, J. B. (2020). <i>Teorie osobowości</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Oleś, P.K., Drat-Ruszczak, K. (2015). Osobowość. W: J. Strelau, Doliński D. (red.), <i>Psychologia akademicka podręcznik t.1</i> (s.651-764). Gdańsk: GWP.			
Literatura uzupełniająca przedmiotu: Beck, A. T., Davis, D. D., Freeman, A. (red.). (2020). <i>Terapia poznawcza zaburzeń osobowości</i> . Kraków: Wydawnictwo UJ. Campbell, J. B., Hall, C. S., Gardner, L. (2020). <i>Teorie osobowości</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Cierpialkowska, L., Soroko, E. (2014). <i>Zaburzenia osobowości</i> . Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Dudek, Z. W. (2020). <i>Podstawy psychologii Junga</i> . Warszawa: Eneteia. McGrath, H., Hazel, E. (2020). <i>Trudne osobowości. Jak radzić sobie ze szkodliwymi zachowaniami innych oraz własnymi</i> . Warszawa: Wydawnictwo Rebis. Mededović, J. (2018). What can human personality psychology learn from behavioral ecology? <i>Journal of Comparative Psychology</i> , 132(4), 382–394. https://doi.org/10.1037/com0000120 .Mikulincer, M., Shaver, Ph. R. (2015). <i>APA Handbook of personality and social psychology</i> . American Psychological			

Association.

Mróz, B., Chudzicka-Czupala, A., Kuśpit, M. (2017). *Kompetencje osobowościowe i twórcze*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Neckar, J. (2018). *Ewolucyjna psychologia osobowości*. Wydawnictwo Akademickie SEDNO.

Noras, G. (2017). *Zrozumieć osobowość*. Warszawa: Wydawnictwo Rozpisani.pl.

Noras, G. (2017). *Zrozumieć osobowość*. Warszawa: Wydawnictwo Rozpisani.pl.

Strelau, J. (2020). *Różnice indywidualne. Historia – determinanty – zastosowania*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Szuman, S. (2014). *Osobowość i charakter*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Winston-Proctor, C. E. (2018). Toward a model for teaching and learning qualitative inquiry within a core content undergraduate psychology course: Personality psychology as a natural opportunity. *Qualitative Psychology*, 5(2), 243–262. <https://doi.org/10.1037/qup0000109>

Zeigler–Hill, V. i Marcus, D. K. (2016). *The dark side of personality: Science and practice in social, personality, and clinical psychology*. American Psychological Association.

Zeigler–Hill, V., Marcus, D. K. (2016). *The dark side of personality: Science and practice in social, personality, and clinical psychology*. American Psychological Association.

Zimbardo, Ph. G., Johnson, R. L. i McCann, V. (2017). *Psychologia. Kluczowe koncepcje. Psychologia osobowości*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Zimbardo, Ph. G., Johnson, R. L., McCann, V. (2017). *Psychologia. Kluczowe koncepcje. Psychologia osobowości*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Inne materiały dydaktyczne: testy psychologiczne (inwentarze osobowości).